

anpartsvis hos samtlige arvinger, og derfor ville lide tab, såfremt blot en arving ikke var betalingsdygtig, nødvendiggør, at sådanne boer behandles ved bobestyrrer.

Tilstedeværelsen af solvens hos mindst én af de arvinger, der kan optræde under boets behandling uden at være repræsenteret ved værge eller skifteværge, vil efter omstændighederne kunne godtgøres ved, at den pågældende person afgiver en erklæring under strafansvar om at være solvent. Insolvens må altid antages at foreligge, såfremt der i tiden forud for berigtigelsen er afgivet insolvenserklæring for fogedretten, eller arvingen er under konkurs, tvangsakkord eller gældssanering. Erklæringen må derfor omfatte disse forhold. Det nærmere indhold af den erklæring, der skal afgives for at få boet udleveret, fastsættes af justitsministeren i medfør af lovforslagets § 112.

Bestemmelsens *nr. 4* fastsætter, som det er tilfældet efter gældende ret, at boet ikke kan skiftes privat, såfremt afdøde ved forskrift i testamente gyldigt har udelukket privat skifte. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 36, nr. 4, og § 38.

Betingelsen om afgivelse af en erklæring om, at insolvens ikke foreligger, suppleres af censurreglen i forslaget § 25, stk. 1, *nr. 5*, hvorefter udlevering til privat skifte *ex officio* kan nægtes, hvis afgørende hensyn, herunder arvingernes manglende betalings-evne, taler imod. Censurbeføjelsen er tiltænkt anvendelse i situationer, hvor der er holdepunkter for at antage, at udleveringen vil kunne medføre en nærliggende risiko for, at boets legatarer eller kreditorer ikke vil blive dækket, at arvingerne ikke vil dele arven på korrekt måde, at arvingerne ikke vil opfylde deres forpligtelser til at foretage påbudte indberetninger til skattemyndighederne eller ikke vil indbetale dødsboskat eller boafgifter. Det bemærkes, at skifteretten skal påse, at boet ikke udleveres til privat skifte, hvis en arving ikke har hjemting her i landet, uden at der stilles bankgaranti eller tilsvarende sikkerhed for boafgifternes betaling, jf. § 21 i lov om afgift af dødsboer og gaver.

Har boets kreditorer eller legatarer tilkendegivet, at de ikke har tillid til, at boet skiftes privat, må en kritisk gennemgang af betingelserne for udlevering til privat skifte foretages. Bestemmelsen fremhæver særligt manglende betalingsevne hos arvingerne. Efter omstændighederne bør der dog gives arvingerne adgang til at sikre opfyldelse af legater eller betaling af gæld ved sikkerhedsstillelse eller ved fastfrysning af boaktiver, før et bos udlevering til privat skifte afslås.

Skifterettens nægtelse af at udlevere et bo til privat skifte efter forslaget § 25, stk. 1, kan være definitiv

eller foreløbig, idet det i sidste fald angives, hvilke krav der må opfyldes, for at udlevering vil kunne ske. Der kan i så fald fastsættes en tidsfrist, jf. forslaget § 36, nr. 7, med bemærkninger. Skifteretten vil med hjemmel i bestemmelsen i § 25, stk. 1, nr. 5, tillige kunne betinge et bos udlevering til privat skifte af, at arvingerne antager en advokat eller anden sagkyndig til at bistå med boets behandling. Fastsættelse af et sådant vilkår vil f.eks. kunne være aktuelt i tilfælde, hvor båndlæggelse eller rente- eller brugsnydelsesrettigheder skal effektueres i forbindelse med boets behandling.

Afgørelse om boets udlevering eller om nægtelse af boets udlevering skal, hvor der foreligger en tvist, træffes ved kendelse og være begrundet. Såvel kendelser som beslutninger kan påkæres til landsretten af enhver, som har retlig interesse deri.

*Stk. 2* bestemmer, hvem der kan fremsætte en anmodning om privat skifte. En sådan anmodning skal enten fremsættes af arvingerne personligt eller af deres værge eller skifteværge. Er en arving umyndig, kan anmodningen alene fremsættes af værgen. Er en arving under konkurs, skal dennes anmodning om privat skifte tillige tiltrædes af konkursboet, jf. lovforslaget om ændring af retsplejeloven, konkursloven, tinglysningssloven, lov om ægteskabets retsvirkninger samt forskellige andre love med forslaget til ændring af konkurslovens § 35.

Som et led i bestræbelserne på at styrke retsstillingen for legatarer, fastsætter *stk. 3*, at skifteretten kan bestemme, at arvingerne i forbindelse med boets udlevering skal underrette eventuelle legatarer om deres ret til at arve. Det tilsigtes, at bestemmelsen navnlig bringes i anvendelse, hvor der er tale om legater af betydelig værdi. Skifteretten bør dog tillige overveje at træffe bestemmelse om, at legatarer skal underrettes, hvor disse bor i udlandet, eller hvor boet udleveres til en enearving.

Ved privat skifte er indkaldelse af boets kreditorer obligatorisk, jf. herved forslaget § 81, stk. 2. Medmindre der allerede inden boets berigtigelse er udstedt proklama, skal udstedelsen efter *stk. 4* ske senest i forbindelse med boets udlevering. Skifteretten skal i forbindelse med boets berigtigelse påse, at proklama udstedes og kan forlange, at anmeldelsen om optagelse i Statstidende indsendes gennem skifteretten. Dette var alene forudsat i Skiftelovsudvalgets betænkning, men findes at burde lovfæstes, og er derfor medtaget i bestemmelsen 2. pkt. Denne adgang giver skifteretten mulighed for at sikre, at proklama faktisk udstedes straks, hvilket er nødvendigt for at tilgodese kreditorinteresserne i boet. Hertil kommer, at der i visse privatskiftede boer, hvor flere arvinger er involveret, kunne være en potentiel risiko